

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๘/๒๕๖๐
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๙๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๗ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

{	ระหว่าง	นายวิฑูรย์ เยี่ยมเวช โดยนางชุตติมา เยี่ยมเวช และนางวไลรัตน์ ผ่องจิตต์ ผู้เข้าแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย	ผู้ฟ้องคดี
		สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๖๐/๒๕๕๖
หมายเลขแดงที่ ๒๕๒๔/๒๕๕๙

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เต็มผู้ฟ้องคดีรับราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย
เทคนิคราชบุรี สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดี
โดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม
๒๕๕๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท โดยกล่าวหาว่า
ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรณีนายอาคม จาละ หัวหน้างานการเงิน
ยักยอกเงินของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีไปเป็นประโยชน์ส่วนตน ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕
เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท ตามความเห็น
ของกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือ ลับ ที่ กค ๐๔๑๐.๖/๐๗๕๖๘ ลงวันที่ ๒ มีนาคม
๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย ตามนัยมาตรา ๑๐

/ประกอบมาตรา ๘...

ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีเงินขาดบัญชีทั้งหมด ๕ บัญชี เป็นบัญชีเงินงบประมาณของวิทยาลัยจำนวน ๒,๐๔๑,๔๓๖.๒๒ บาท และเงินนอกงบประมาณจำนวน ๓,๔๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท โดยนายอาคม จาละ ตำแหน่งพนักงานการเงินและบัญชี ๕ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าการเงินมีอำนาจลงลายมือชื่ออนุมัติการเบิกจ่ายเงินร่วมกับผู้ฟ้องคดี ได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นการจงใจกระทำละเมิดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการเต็มจำนวน ส่วนผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่บกพร่องไม่กำกับ ดูแล ให้นายอาคม ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเงิน โดยการยินยอมให้มีการเบิกเงินสดออกจากบัญชีเพื่อนำเงินไปจ่ายเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามที่ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ กำหนดให้ต้องเบิกจ่ายเงินเป็นเช็คส่งจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่โดยตรง นอกจากนี้ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน และผู้ฟ้องคดีมิได้วางระบบเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติงานโดยเฉพาะงานด้านการเงิน ปล่อยให้นายอาคมปฏิบัติงานด้านการเงินเพียงคนเดียว อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อเบิกเงินได้ลงชื่อเบิกเงินจากบัญชีที่เปิดไว้เพื่อรองรับค่าลงทะเบียนของนักศึกษาไปเข้าบัญชีเงินบำรุงของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แต่ผู้ฟ้องคดีกลับปล่อยปละละเลย ไม่ติดตามตรวจสอบว่าได้มีการนำเงินที่เบิกถอนเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีหรือไม่ การที่ผู้ฟ้องคดีปล่อยปละละเลยไม่ได้ควบคุมกำกับ ดูแล หรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของนายอาคม จึงเป็นช่องทางให้นายอาคมกระทำการทุจริตได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้รับความเสียหาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน ความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ อุทธรณ์ต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากนั้น เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๗๗๗๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้วินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเมื่อประมาณเดือนกันยายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความผิดปกติในการเบิกจ่ายเงินของนายอาคม ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการเงิน ผู้ฟ้องคดีจึงแต่งตั้งให้นางนิภาภรณ์ เก่งนำชัยตระกูล ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการเงินแทนนายอาคม และให้ตรวจสอบความเสียหาย พบว่านายอาคมได้เบิกจ่ายถอนเงินของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีไปใช้จ่ายส่วนตัวหลายรายการ และในเวลาต่อมา นายอาคมได้ทิ้งราชการไป ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ

/รายงานต่อ...

รายงานต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพิจารณา หลังจากนั้นเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่ง ที่ ๑๙๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีตรวจสอบบัญชีของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ พบเงินสูญหายประมาณ ๕,๗๓๗,๗๒๓.๗๘ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือลับ ที่ ศบ ๐๖๐๑/๒๕๗๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้กระทรวงการคลังพิจารณา ผู้ฟ้องคดีมิได้มีเจตนากระทำการเบียดบังเอาทรัพย์สินเป็นของตนเองหรือเป็นของผู้อื่น โดยทุจริตหรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สิน ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบของทางราชการ โดยกรณีการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินของราชการ หากเป็นกรณีที่ต้องเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินจากบัญชีกระแสรายวันทุกรายการที่เกิดการทุจริตยกยกจะเป็นการสั่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ผู้ฟ้องคดีก็ออกเช็คสั่งจ่ายนายอาคมในฐานะหัวหน้างานการเงิน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการและขีดคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก โดยไม่มีการออกเช็คสั่งจ่ายเงินสด การกระทำดังกล่าวจึงชอบด้วยข้อ ๓๘ ทวิ (๓) ของระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ สำหรับการอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินของราชการ หากเป็นกรณีที่ต้องเขียนเบิกจ่ายเป็นเงินสดจากบัญชีออมทรัพย์ทุกรายการที่เกิดการทุจริตยกยกจะเป็นการสั่งจ่ายเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ผู้ฟ้องคดีก็ลงนามในใบถอนเงินและมอบฉันทะให้นายอาคมเป็นผู้รับเงิน หน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นเพียงการติดตามว่าผู้รับมอบฉันทะได้นำเงินมาส่งให้หัวหน้างานการเงินเพื่อให้หัวหน้างานการเงินนำไปจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ต่อไปหรือไม่ แต่เนื่องจากนายอาคมเป็นผู้รับมอบฉันทะและเป็นหัวหน้างานการเงินเอง หน้าที่ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงเสร็จสมบูรณ์โดยปริยาย ในส่วนของกรณีเงินนอกระบบราชการถือว่าบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีเป็นผู้เสียหาย สำหรับกรณีเงินของราชการที่วิทยาลัยฯ ได้นำทั้งเงินนอกระบบราชการและเงินส่วนของผู้ฟ้องคดีมาดำเนินการจ่ายเพื่อเยียวยาความเสียหายไว้แล้ว และได้เรียกคืนพร้อมดำเนินคดีอาญาในชั้นศาลต่อไป ส่วนการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินนั้น ในภาพรวมผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายส่งเสริมการศึกษาควบคุมดูแลตามระบบสายงานและมอบให้หัวหน้างานการเงิน คือ นายอาคมรวบรวมสถานะการเงินของวิทยาลัยฯ ให้ทราบทุกภาคการศึกษาอยู่แล้ว แต่ความเสียหายได้เกิดขึ้นในระหว่างปีการศึกษาและนายอาคมเป็นผู้มีหน้าที่รายงานสถานะการเงินเอง ผู้ฟ้องคดีได้ติดตามกำกับตามปกติ แต่นายอาคมกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนเองจึงอยู่เหนือการควบคุมที่ผู้ฟ้องคดีหรือบุคคลทั่วไปจะกระทำได้อีกทั้ง เป็นการควบคุมที่ดีที่สุดตามวิสัยของการปฏิบัติราชการโดยทั่วไปแล้ว ในกรณีคณะกรรมการเก็บรักษาเงินนั้น ผู้ฟ้องคดีแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินทุกปีการศึกษา นอกจากนี้ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ได้กำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรณีทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน ให้ผู้ทุจริตรับผิดชอบร้อยละ ๑๐๐ ส่วนผู้บังคับบัญชาชั้นอนุมัติรับผิดชอบร้อยละ ๒๐

/การที่กระทรวง...

การที่กระทรวงการคลังเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย จึงไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมตามแนวปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด สำหรับกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีนั้น โดยผูกพันตามความเห็นของกระทรวงการคลังแสดงให้เห็นว่าไม่มีการใช้ดุลพินิจ จึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีอย่างยิ่ง

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท

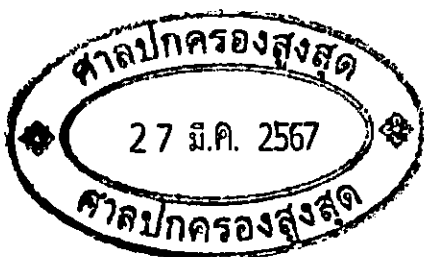
ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า การจ่ายเงินของส่วนราชการให้แก่เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๓๘ ทวิ (๑) และ (๒) ของระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ เท่านั้น ส่วนในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่ายตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๘ ทวิ (๓) ของระเบียบดังกล่าว นั้น เป็นกรณีที่ส่งจ่ายเป็นเงินสดให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำไปใช้จ่ายภายในส่วนราชการ แต่มูลแห่งหนี้ในรายการบัญชีทั้ง ๕ บัญชีที่นายอาคม จาละ ได้กระทำการทุจริตยกยอกนั้น เป็นการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีเป็นส่วนมาก ผู้ฟ้องคดีจึงต้องปฏิบัติตามข้อ ๓๘ ทวิ (๑) และ (๒) ของระเบียบดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีส่งจ่ายเช็คให้นายอาคม ในฐานะหัวหน้าการเงินและมอบหมายให้นายอาคมดำเนินการจ่ายเงินอีกทอดหนึ่งให้แก่เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยฯ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงกระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้นายอาคมกระทำการทุจริตยกยอกเงินของทางราชการไป ทั้งในการพิจารณาของกรมบัญชีกลาง ก็พิจารณาเรื่องความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีโดยอาศัยพฤติการณ์ที่กระทำความผิดลักษณะดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีมาเป็นมูลเหตุให้รับผิดชอบที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า เงินนอกระบบถือว่าบุคลากรของวิทยาลัยฯ เป็นผู้เสียหายนั้น ตามข้อ ๔๓ ของระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินนอกงบประมาณให้ยืม ให้กระทำได้เฉพาะเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของเงินนอกงบประมาณประเภทนั้น หรือกรณีอื่นซึ่งจำเป็นเร่งด่วนแก่ราชการ และได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ซึ่งจากบทบัญญัตินี้แสดงให้เห็นว่าส่วนราชการมีหน้าที่ดูแลรักษาเงินนอกงบประมาณ ด้วยเหตุดังกล่าวเงินนอกงบประมาณจึงเป็นเงินของส่วนราชการ ไม่ใช่เงินของบุคลากรของวิทยาลัยฯ ดังนั้น การนำเงินจากบัญชีเงินกองทุนพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีจำนวน ๒,๐๔๑,๔๓๖.๒๒ บาท และจากบัญชีที่เปิดไว้รองรับค่าลงทะเบียนนักศึกษาจำนวน ๓,๔๒๐,๐๐๐ บาท มาชดเชยเงินที่ขาดบัญชีไป ซึ่งเงินทั้งสองรายการดังกล่าว ถือเป็นเงินของวิทยาลัยฯ อันเป็นเงินของราชการมิใช่เงินส่วนตัว และแม้ว่าเงินนอกงบประมาณ จะไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินก็ตาม แต่การใช้จ่ายเงินต้องใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบัญชีรวมทั้งต้องเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด ซึ่งหากไม่มีระเบียบกำหนดไว้ก็ต้องอนุโลมตามระเบียบ

/ที่กำหนด...

ที่กำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ การที่ผู้ฟ้องคดีนำเงินจำนวนนี้ไปชดเชยเงินในบัญชีที่นายอาคมได้ยกออกไปโดยความเห็นชอบของผู้บริหารวิทยาลัยฯ จึงทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีไม่แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินและไม่ติดตามทวงถามจากนายอาคมนั้น ประเด็นทั้งสองกรณีเป็นเรื่องรายละเอียดส่วนหนึ่งประกอบการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเท่านั้น มิใช่เป็นข้อเท็จจริงที่นำมาพิจารณาเป็นส่วนใหญ่ เพราะการกระทำผิดของผู้ฟ้องคดีเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ส่วนที่กรมบัญชีกลางมีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเต็มจำนวนความเสียหายนั้น เป็นเรื่องการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาของกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางซึ่งไม่ผูกมัดกับความเห็นของส่วนราชการตามข้อ ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รวมทั้งหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นเพียงข้อพิจารณาประกอบในการใช้ดุลพินิจแบ่งความรับผิดชอบเท่านั้น มิใช่เป็นการบังคับให้ส่วนราชการต้องนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้อย่างเคร่งครัด ส่วนการพิจารณาอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนั้น การที่กระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพิจารณาอุทธรณ์ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๐ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เพื่อให้ส่วนราชการยึดถือแนวทางการพิจารณาของกระทรวงการคลังให้เป็นแนวทางเดียวกันและเพื่อมิให้เกิดความไม่เท่าเทียมในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายของสำนวนการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดเดียวกัน ทั้งนี้หากผู้พิจารณาอุทธรณ์จะใช้ดุลพินิจแตกต่างก็สามารถกระทำได้ แต่กรณีพิพาทนี้รัฐมนตรีฯ ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีความเห็นเป็นเช่นเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่งที่ ๑๙๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีนายอาคม จาละ ยกออกเงินของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า มีการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน ๕ บัญชี ได้แก่ (๑) บัญชีของธนาคารกรุงไทย สาขาศรีสุริยวงศ์ ประเภทบัญชีกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๗๓๖-๖-๐๐๗๑๔-๕ (๒) บัญชีของธนาคารกรุงไทย สาขาศรีสุริยวงศ์ ประเภทบัญชีออมทรัพย์ เลขที่บัญชี ๗๓๖-๑-๓๒๘๐๐-๘ (๓) บัญชีของธนาคารกรุงไทย สาขาศรีสุริยวงศ์ ประเภทบัญชีกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๗๓๖-๑-๐๑๖๖-๕ (๔) บัญชีของธนาคารกรุงไทย สาขาศรีสุริยวงศ์ ประเภทบัญชีออมทรัพย์ เลขที่บัญชี ๗๓๖-๑-๑๑๙๓๒-๘ และ (๕) บัญชีของธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาราชบุรี ประเภทบัญชีกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๕๗๑-๓-๐๑๘๐๐-๙ รวมเป็นเงินที่เบิกทั้งสิ้น ๕,๘๘๗,๗๒๒.๗๘ บาท มีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี และนายอาคมในฐานะเจ้าหน้าที่การเงินเพียง ๒ คน

/ที่ลงนาม...

ที่ลงนามในเช็คและใบถอนเงินจากธนาคารทุกฉบับ และมีนายอาคมเป็นผู้รับเงินทุกฉบับ แต่นายอาคมได้นำเงินที่เบิกไปจ่ายจริงเพียงจำนวน ๔๒๖,๒๘๖.๕๖ บาท คงเหลือเงินที่นายอาคมยกยอกไปจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท โดยเป็นเงินงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน ๒,๐๔๑,๔๓๖.๒๒ บาท และเป็นเงินนอกงบประมาณจำนวน ๓,๔๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งกรมบัญชีกลางตรวจสอบแล้วเห็นว่า นายอาคม ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๕ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าการเงินของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี มีอำนาจลงลายมือชื่ออนุมัติการเบิกจ่ายเงินร่วมกับผู้ฟ้องคดี นายอาคมจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินและนำเงินส่วนต่างไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้รับความเสียหาย จึงให้นายอาคมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท ส่วนผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของทางราชการและเป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากเงินประเภทต่างๆ ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีร่วมกับนายอาคม แต่ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่บกพร่องและไม่กำกับดูแลให้นายอาคมปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงิน โดยการยินยอมให้นายอาคมเบิกเงินสดออกจากบัญชีเพื่อนำเงินไปจ่ายเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามที่ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่กำหนดให้ต้องเบิกจ่ายเงินเป็นเช็คส่งจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่โดยตรง นอกจากนี้ การที่วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินและผู้ฟ้องคดีไม่ได้วางระบบเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงานด้านการเงิน กลับปล่อยให้ นายอาคมปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินแต่เพียงผู้เดียว อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อเบิกเงินได้ลงชื่อเบิกเงินจากบัญชีที่เปิดไว้รองรับค่าลงทะเบียนของนักศึกษาไปเข้าบัญชีเงินบำรุงของวิทยาลัยฯ แต่ผู้ฟ้องคดีกลับปล่อยปละละเลยไม่ติดตามตรวจสอบว่าได้มีการนำเงินที่เบิกถอนเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัยฯ หรือไม่ การที่ผู้ฟ้องคดีปล่อยปละละเลยไม่ได้ควบคุม กำกับ ดูแล หรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของนายอาคม จึงเป็นช่องทางให้นายอาคมกระทำการทุจริตได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้รับความเสียหาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหายเป็นเงิน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จึงมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ของทางราชการ รวมทั้งระมัดระวังไม่ให้เกิดความบกพร่องเสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งกรณีพิพาทเกิดขึ้นสืบเนื่องจาก

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีกับนายอาคม ๒ คน เป็นผู้มีอำนาจลงนามในเช็คสั่งจ่ายเงินทุกฉบับและมอบหมายให้นายอาคมเป็นผู้รับเงินจากเช็คทุกฉบับ รวมทั้งในกรณีการเบิกถอนเงินจากธนาคารก็มอบหมายให้นายอาคมเป็นผู้รับเงิน แต่ผู้เดียว เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนคดีนี้ว่า การเบิกถอนเงินในกรณีพิพาทนี้เพื่อที่จะนำเงินไปชำระให้เจ้าหนี้ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้สั่งจ่ายเช็คในชื่อของเจ้าหนี้โดยตรง แต่กลับสั่งจ่ายเช็คในชื่อนายอาคมและให้นายอาคมรับเงินตามเช็ค และในกรณีเบิกถอนเงินจากธนาคารผู้ฟ้องคดีก็มอบหมายให้นายอาคมเป็นผู้รับเงินสดจากธนาคาร แต่เพียงผู้เดียว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าว อีกทั้งมิได้ควบคุมดูแลให้นายอาคม ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามระเบียบด้วย การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามข้อ ๓๘ ทวิ (๑) และ (๒) ของระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ พฤติการณ์การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และเป็นช่องทางให้นายอาคมกระทำการทุจริตเบียดบังเงินของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทำให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่านายอาคมได้ดำเนินการตั้งเบิกจำนวนหนี้จากเจ้าหนี้หลายราย ซึ่งเป็นการเบิกแบบลูกหนี้เงินยืมเงินงบประมาณตามใบขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อสั่งจ้าง (ขบ ๐๒) หรือตามโครงการที่ขอเบิก แล้วแต่กรณี จึงไม่อาจสั่งจ่ายเป็นเช็คเฉพาะรายเจ้าหนี้ได้ แต่มูลหนี้นั้นมีอยู่จริงและมีเจตนาการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ จึงอาศัยข้อ ๓๘ ทวิ (๓) ของระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น ไม่อาจรับฟังได้

กรณีมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพียงใด เมื่อวินิจฉัยแล้วว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีและต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี แม้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีมีส่วนรู้เห็นในการยกยอกเงินของนายอาคมในฐานะหัวหน้าการเงิน ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี หากแต่ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม โดยพิจารณาถึงพฤติการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ลงลายมือในเช็คสั่งจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ทุกฉบับและลงชื่อในใบถอนเงินจากธนาคารฯ ทุกฉบับร่วมกับนายอาคม โดยสั่งจ่ายเงินในชื่อของนายอาคมและให้นายอาคมรับเงินสดจากการเบิกถอนเงินดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว และผู้ฟ้องคดี

/ไม่ได้แต่งตั้ง...

ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบเงินและหลักฐานเงินคงเหลือประจำวันตามที่ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ กำหนดไว้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าผู้ฟ้องคดีแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินทุกปีการศึกษา แต่ไม่ปรากฏหลักฐานการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว จึงเป็นการกล่าวอ้างลอยๆ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังมอบให้นายอาคมทำหน้าที่ด้านการเงินเพียงคนเดียวโดยไม่มีการวางระบบการตรวจสอบเพื่อป้องกันการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือบกพร่อง และเมื่อเกิดความเสียหายจำนวนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีก็ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษทางอาญาต่อนายอาคมโดยทันที แต่ผู้ฟ้องคดีแก้ไขปัญหาค่าเสียหายโดยการเบิกเงินจากบัญชีเงินฝากประเภทเงินนอกงบประมาณของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ไปชดเชยเงินที่ขาดหายไป อันอาจถือได้ว่ามีเจตนาปกปิดความเสียหายที่เกิดขึ้น ตามพฤติการณ์การกระทำและความเสียหายที่เกิดขึ้นดังกล่าวผู้ฟ้องคดีมีส่วนร่วมด้วยแม้จะไม่ใช้ผู้กระทำความผิดโดยตรง ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเพิ่มเติมจำนวนความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท เหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งการกระทำละเมิดแล้ว

กรณีมีประเด็นต้องวินิจฉัยเป็นประการสุดท้ายว่า ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเสนอรายงานการสอบสวน ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่ไม่ได้เสนอความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ต่อมาได้จัดทำรายงานการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยเสนอความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีกับนายอาคมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนคนละ ๒,๗๓๐,๗๑๘.๑๑ บาท ไม่ปรากฏว่าเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วินิจฉัยสั่งการไว้แต่อย่างใด ต่อมา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๙๗๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าวพร้อมส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงฯ ไปให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบ กรณีจึงถือได้ว่าวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ เป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในสองปีนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือฉบับนี้ แต่ผู้ฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ชำระภายในเวลาที่กำหนด อันเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๐

/วรรคสอง...

วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครอง หากถึงกำหนดแล้ว ไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ผู้ถูกฟ้องคดีอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นการกระทำอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี ตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลง ในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เมื่ออายุความสะดุดหยุดลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนหน้านี้ไม่นับเข้าในอายุความ ตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคหนึ่ง และเมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น ตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคสอง เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างในหนังสือขอคัดเอกสารและอุทธรณ์คำสั่งเรียกให้ชำระหนี้ ฉบับไม่ลงวันที่ เดือนกันยายน ๒๕๕๓ (เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒) ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน ตามที่ระบุในคำสั่ง คือ ภายในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดียังเพิกเฉยไม่ชำระเงินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจึงเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีต้องใช้สิทธิเรียกร้องต่อผู้ฟ้องคดีภายในสองปี คือ ภายในวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดี โดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น คำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่ส่วนราชการสามารถออกเช็คสั่งจ่ายเงินได้ต้องเป็นกรณีเปิดใช้บัญชีกระแสรายวัน หากเป็นบัญชีประเภทออมทรัพย์ต้องเบิกจ่ายด้วยการเขียนใบคำร้องขอถอนเงินเท่านั้น ประเด็นที่ควรพิจารณาจึงมีดังนี้ ประการแรก บัญชีที่สั่งจ่ายเงินเป็นบัญชีประเภทใด ประการที่สอง มูลหนี้มีเจตนาการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่หรือไม่ ในคดีนี้บัญชีที่นายอาคม จาละ ได้ทุจริตมีดังนี้ (๑) บัญชีกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๗๓๖-๖-๐๐๗๑๔-๕ (๒) บัญชีออมทรัพย์ เลขที่บัญชี ๗๓๖-๑-๓๒๘๐๐-๘ (๓) บัญชีกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๗๓๖-๖-๐๑๑๖๖-๕ (๔) บัญชีออมทรัพย์

/เลขที่บัญชี...

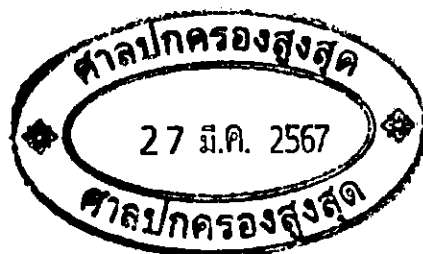
เลขที่บัญชี ๗๓๖-๑-๑๑๙๓๒-๘ (๕) บัญชีกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๕๗๑-๓-๐๑๘๐๐-๙ จากรายการลำดับที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๕ เป็นการจ่ายเงินจากบัญชีกระแสรายวัน ซึ่งนายอาคมได้ดำเนินการตั้งเบิกจำนวนหนี้จากเจ้าหนี้หลายราย โดยในการเบิกเงินเป็นการเบิกแบบ “ลูกหนี้ยืมเงินงบประมาณ” ตามใบขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อสั่งจ้าง (ขบ ๐๒) ปรากฏตามเอกสารจากระบบ GFMS หรือตามโครงการที่ขอเบิกแล้วแต่กรณี จึงไม่อาจสั่งจ่ายเป็นเช็คเฉพาะรายเจ้าหนี้ได้ แต่มูลหนี้มีอยู่จริง และมีเจตนาการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้จึงอาศัยตามนัยข้อ ๓๘ ทวิ (๓) ของระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้ในขณะนั้นกล่าวคือได้ดำเนินการตั้งเบิกโดยสั่งจ่ายเจ้าหนี้ที่การเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่ายโดยขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “ผู้ถือ” ออก ดังนั้น หลังจากที่นายอาคมรับเงินมาแล้ว นายอาคมก็มีหน้าที่จ่ายเงินตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ หากฝ่าฝืนก็เป็นการกระทำโดยทุจริตด้วยตนเอง ส่วนการควบคุม กำกับ ดูแลด้านการเงินนั้น ผู้ฟ้องคดีก็ได้มอบให้หัวหน้างานการเงิน (นายอาคม จาละ) รวบรวมสถานะการเงินของวิทยาลัยฯ ให้ทราบทุกๆ ภาคการศึกษาอยู่แล้ว แต่กรณีที่เกิดขึ้นได้เกิดในระหว่างปีการศึกษา และนายอาคมเป็นผู้มีหน้าที่รายงานสถานะทางการเงินเอง ดังนั้น จึงอยู่นอกเหนือความควบคุมที่ผู้ฟ้องคดีหรือบุคคลทั่วไปที่จะกระทำได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

สำหรับรายการลำดับที่ ๒ และที่ ๔ เป็นการจ่ายเงินจากบัญชีออมทรัพย์โดยในการเบิกเป็นการเบิกแบบ “เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ตามใบขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อสั่งจ้าง (ขบ ๐๒) หรือตามโครงการที่ขอเบิกแล้วแต่กรณี จึงไม่อาจสั่งจ่ายเป็นเช็คได้ และทุกรายการที่เกิดการทุจริตยกยอกจะเป็นการสั่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่ายผู้ฟ้องคดีก็ลงนามในใบถอนเงินและมอบฉันทะให้นายอาคมเป็นผู้รับเงิน ดังนั้น หน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจึงมีเพียงการติดตามว่าผู้รับมอบฉันทะได้นำเงินมาส่งให้หัวหน้างานการเงินเพื่อให้หัวหน้างานการเงินนำไปจ่ายให้กับเจ้าหนี้ต่อไป แต่เนื่องจากนายอาคมเป็นทั้งผู้รับมอบฉันทะและเป็นหัวหน้างานการเงินเอง ดังนั้น หน้าที่ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงแล้วเสร็จสมบูรณ์โดยปริยาย ซึ่งหลังจากที่นายอาคมรับเงินมาแล้วก็มีหน้าที่จ่ายเงินตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๙ หากฝ่าฝืนก็เป็นการกระทำโดยทุจริตด้วยตนเอง ส่วนการควบคุม กำกับ ดูแลด้านการเงินนั้น ผู้ฟ้องคดีก็ได้มอบให้หัวหน้างานการเงิน (นายอาคม จาละ) รวบรวมสถานะการเงินของวิทยาลัยฯ ให้ทราบทุกๆ ภาคการศึกษาอยู่แล้ว แต่กรณีที่เกิดขึ้นได้เกิดในระหว่างปีการศึกษา และนายอาคมเป็นผู้มีหน้าที่รายงานสถานะการเงิน ดังนั้น จึงอยู่นอกเหนือความควบคุมที่ผู้ฟ้องคดีหรือบุคคลทั่วไปที่จะกระทำได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

/ในส่วนที่...

ในส่วนที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาว่าไม่ปรากฏหลักฐานการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเงินและหลักฐานเงินคงเหลือประจำวัน ผู้ฟ้องคดีไม่มีการวางระบบการตรวจสอบ เมื่อเกิดความเสียหายก็มีได้ร้องทุกข์กล่าวโทษทางอาญาต่อนายอาคมทันที แต่เยียวยาขาดเซยเงินที่หายไปอันถือว่ามีเจตนาปกปิดความเสียหาย พฤติการณ์เห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีส่วนร่วมด้วยนั้น ในคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำให้การต่อศาลว่าการไม่แต่งตั้งคณะกรรมการก็รักษาเงินและไม่ติดตามทวงถาม เป็นเพียงรายละเอียดส่วนหนึ่งประกอบการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เท่านั้น มีข้อเท็จจริงที่นำมาพิจารณา โดยผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านคำให้การไว้แล้วว่าข้อกล่าวอ้างทั้งสองปรากฏอยู่ในเหตุผลของหนังสือกรมบัญชีกลางซึ่งเป็นเอกสารท้ายคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี และเป็น การอ้างข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องของกรมบัญชีกลางเพื่อสนับสนุนให้ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีและคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่ถูกต้อง ส่วนประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีการวางระบบการตรวจสอบ เมื่อเกิดความเสียหายก็มีได้ร้องทุกข์กล่าวโทษทางอาญาต่อนายอาคมทันที แต่เยียวยาขาดเซยเงินที่ขาดหายไป อันถือว่ามีเจตนาปกปิดความเสียหาย นั้น เห็นว่า นายอาคมเริ่มรับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ระดับ ๒ สังกัดวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ผ่านมามีหลายยุค ของผู้อำนวยการแต่ละคน เป็นที่รับทราบกันดีจากบุคลากรภายในวิทยาลัยว่านายอาคมเป็นผู้ที่มีความประพฤติดีงาม เรียบร้อย มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา มีความเข้าใจและแม่นยำ ในระเบียบการเบิกและจ่ายเงินราชการ จึงเป็นผลให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้อำนวยการหลายท่าน ที่ผ่านมารวมทั้งผู้ฟ้องคดี และแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้างานการเงิน และการปฏิบัติราชการของ นายอาคมก็ดำเนินการเป็นไปตามปกติเรียบร้อย ไม่มีวี่แววหรือกระแสเสียงเล่าลือว่าปฏิบัติราชการบกพร่องหรือทุจริตแต่ประการใด ต่อมา ประมาณต้นเดือนกันยายน ๒๕๔๙ นางปริศนา จันทศักดิ์ หัวหน้างานอาจารย์ที่ปรึกษาได้แจ้งด้วยวาจาต่อผู้ฟ้องคดีว่าได้บันทึกข้อความขอเบิกเงินที่วิทยาลัย เรียกเก็บจากนักศึกษาเป็นค่ากิจกรรมก่อนเข้าเรียนเพื่อจ่ายเป็นค่าเพิ่มสะสมงานให้แก่ร้านค้า แต่ยังไม่ได้รับเงินจากนายอาคม หัวหน้างานการเงิน ทำให้ผู้ฟ้องคดีเกิดความสงสัย จึงมอบหมายให้นางประกอบศรี ทรัพย์บุญ เดินทางไปขอใบแจ้งยอดเงินฝากจากธนาคารที่เก็บรักษาเงินดังกล่าว เพื่อนำมามอบให้นางวัฒนาพร สุวรรณพานิช หัวหน้างานการบัญชีตรวจสอบการสะพัดของ กระแสเงิน ก็พบว่ามีการถอนเงินจากบัญชีดังกล่าวหลายรายการโดยนายอาคม แต่นายอาคม ไม่ได้นำมาใช้จ่ายในวิทยาลัย ตามความประสงค์ของการเบิกจ่ายเงินในแต่ละครั้งรวมทั้งได้รับแจ้ง จากนางนิภาภรณ์ เก่งนำชัยตระกูล เจ้าหน้าที่การเงินตามบันทึกข้อความลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๙ ว่านายอาคมไม่ได้นำเงินรางวัลฯ (โบนัส) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีจัดสรรและ เบิกจ่ายจากธนาคารฯ แล้ว จำนวน ๖๑๓,๗๓๒.๗๒ บาท มาให้นางนิภาภรณ์สำหรับใส่ซองคัดแยก เพื่อแจกจ่ายให้บุคลากรในวิทยาลัย ต่อมา ในบ้ายวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดีจึงเชิญรองผู้อำนวยการ

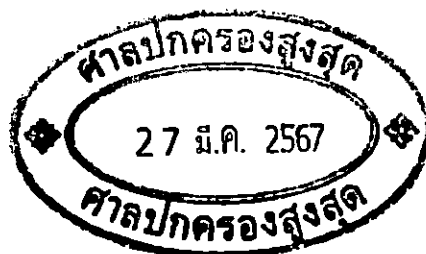
/สถานศึกษา...

สถานศึกษาทุกท่านและเรียกนายอาคมเข้าร่วมประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาการจ่ายเงินรางวัลดังกล่าว โดยนายอาคมลงนามยอมรับการกระทำผิดโดยความสมัครใจต่อหน้าผู้ฟ้องคดีและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกท่านว่านำเงินไปใช้ส่วนตัว ตามบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๙ และได้ข้อยุติจากการประชุมกับรองผู้อำนวยการสถานศึกษาในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙ ว่าให้นำเงินนอกระบบราชการ เงินที่ได้จากการสร้างเหรียญพระวิชฌุกรม และเงินสวัสดิการ และเงินกองทุนงานพยาบาล จำนวนรวม ๖๑๓,๗๓๓ บาท มาจ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาล่วงหน้า จากนั้นผู้ฟ้องคดีก็ได้นิ่งนอนใจ เนื่องจากเห็นว่านายอาคมมีพฤติกรรมที่ไม่น่าไว้วางใจในเรื่องความสุจริต จึงได้ปลดนายอาคมออกจากหัวหน้างานการเงิน และแต่งตั้งให้นางนิภาภรณ์เป็นหัวหน้างานการเงินแทน และได้มอบหมายให้นางนิภาภรณ์รีบตรวจสอบความเสียหายทางการเงินเบื้องต้น และระหว่างนั้น ได้มีหนังสือวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่ ศธ ๐๖๕๐.๑๑/๒๐๐๐ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงผู้จัดการธนาคารที่เก็บรักษาเงินค่ากิจกรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงลายมือชื่อผู้มีสิทธิเบิกจ่ายเงิน จากเดิมมีผู้ฟ้องคดีกับนายอาคม เป็นผู้ฟ้องคดีกับนางนิภาภรณ์แทน ต่อมา นางนิภาภรณ์ได้มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ รายงานการตรวจสอบความเสียหายเบื้องต้นถึงการเบิกจ่ายเงินงบประมาณมาใช้คืนเงินยืมทศรพระราชทานที่นายอาคมได้ดำเนินการเบิกจ่ายแต่นำมาหักล้างเงินยืมจำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๙๑,๔๖๘ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงเชิญรองผู้อำนวยการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาการหักล้างเงินยืมดังกล่าว และได้ข้อยุติในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ว่าให้นำเงินนอกระบบราชการ เงินสวัสดิการ (กองทุนงานพยาบาล) และเงินสวัสดิการ จำนวนรวม ๒๙๑,๔๖๘ บาท มาจ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาล่วงหน้า รวมทั้งได้มอบเงินส่วนตัวให้นางนิภาภรณ์ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้แก้ไขปัญหาเงินขาดบัญชีที่อาจมีในภายหน้า และนางนิภาภรณ์ได้มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๙ รายงานการตรวจสอบความเสียหายเบื้องต้นถึงการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของนายอาคม แต่ไม่นำมาจ่ายให้เจ้าหน้าที่ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๑๓,๐๒๔ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงเชิญรองผู้อำนวยการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ดังกล่าว และได้ข้อยุติจากการประชุมกับรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๙ ว่าให้นำเงินที่ได้จากส่วนลดและค่าดำเนินการจากโครงการขายเครื่องแบบนักเรียน นักศึกษา จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท มาจ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาล่วงหน้า โดยก่อนหน้านี้ ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดีได้หารือกับรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ถึงเรื่องที่นายอาคมได้กระทำการทุจริตและได้รับสารภาพด้วยความสมัครใจ ด้วยวาจาไว้แล้ว และสรุปว่าเพื่อให้เป็นหลักฐานที่ชัดเจน เห็นควรให้นายอาคมบันทึกคำรับสารภาพไว้เป็นหลักฐาน และนายอาคมได้บันทึกคำรับสารภาพเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ โดยสมัครใจไว้อีกเพิ่มเติม รวม ๔ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๖๒,๖๘๐ บาท และในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้มีหนังสือที่ ศธ ๐๖๕๐.๑๑/๒๑๘๖ ลงวันที่ ๙

/ตุลาคม ๒๕๔๙...

ตุลาคม ๒๕๔๙ ถึงผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสุริยวงศ์ จังหวัดราชบุรี ที่เก็บรักษาเงินของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีทั้งที่เป็นเงินราชการและไม่ใช่เงินราชการ รวมทั้งหมด ๖ บัญชี เพื่อเปลี่ยนแปลงลายมือชื่อผู้มีสิทธิเบิกจ่ายเงิน จากเดิมที่มีนายอาคมเป็นผู้ร่วมลงลายมือชื่อกับผู้ฟ้องคดี เป็นนางนิภาภรณ์และผู้อื่นแทน ต่อมา ช่วงต้นเดือนตุลาคม ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดี พร้อมด้วยนายอนุชิต เชิงจำเนียร หัวหน้ากิจกรรม และนายสมหมาย เชิงจำเนียร หัวหน้าแผนกวิชาสามัญ ได้เดินทางไปยังสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองราชบุรี เพื่อปรึกษากับผู้กำกับการสถานีตำรวจถึงแนวทางในการดำเนินคดีอาญาต่อนายอาคมซึ่งได้ขอสรุปจากร้อยเวรประจำวันว่าให้วิทยาลัยรวบรวมพยานหลักฐานที่นายอาคมได้กระทำความผิดให้ชัดเจนก่อน แล้วจึงดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในคราวต่อไป และในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๙ นายอาคมได้มีบันทึกถึงผู้ฟ้องคดีว่ายินยอมให้หักเงินเดือนของตนด้วยความสมัครใจ เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท เพื่อบรรเทาความเสียหายและจะริบหาเงินมาชดใช้คืนเงินที่ได้ทุจริตยกออกไป ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้ดำเนินการมอบหมายให้งานการเงินดำเนินการหักเงินดังกล่าวต่อไป จากข้อเท็จจริงที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบเหตุเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๙ และพยายามหาทางแก้ไขกรณีเงินขาดบัญชีซึ่งถือเป็นเรื่องเร่งด่วนด้วยหลักการทางการบริหารก่อน จากนั้นจึงเดินทางไปยังสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองราชบุรีเมื่อต้นเดือนตุลาคม ๒๕๔๙ แต่ได้ขอสรุปจากร้อยเวรประจำวันว่าให้วิทยาลัยรวบรวมพยานหลักฐานที่นายอาคมได้กระทำความผิดให้ชัดเจนก่อนแล้วจึงดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในคราวต่อไป จึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาปกปิดความเสียหาย อีกทั้งเงินที่ได้จากการสร้างเหรียญพระวิษณุกรรมและเงินสวัสดิการกองทุนงานพยาบาล จำนวนรวม ๖๑๓,๗๓๓ บาท และเงินนอกระบบราชการ (เงินสวัสดิการ (กองทุนงานพยาบาล) และเงินสวัสดิการ) จำนวนรวม ๒๙๑,๔๖๘ บาท ไม่ใช่เงินนอกงบประมาณ แต่เป็นเงินที่บุคลากรร่วมมือร่วมใจทำกิจกรรมเพื่อนำผลตอบแทนมาบริหารในรูปของสวัสดิการกันเองซึ่งเรียกว่า “เงินนอกระบบราชการ” อันแตกต่างจากเงินนอกงบประมาณอย่างสิ้นเชิง และการที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาว่าหนังสือกรมบัญชีกลางตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นการวางแนวปฏิบัติทั่วไป ไม่อาจนำมาใช้กับคดีนี้ได้ นั้น เห็นว่าตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ วางหลักไว้ว่า การที่หน่วยงานของรัฐจะใช้สิทธิให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์สำคัญ ๓ ประการคือ ประการแรก ต้องคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี ประการที่สอง หากการกระทำละเมิดเกิดจากความผิดหรือบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมต้องหักส่วนความรับผิดดังกล่าวออกด้วย และประการที่สาม กรณีละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนมิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ ประกอบกับการออกหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ มีจุดประสงค์

/เพื่อกำหนด...

เพื่อกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันของทุกส่วนราชการ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาในชั้นการสอบสวนทางวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิดแล้วมีความเห็นเป็นที่ยุติว่าผู้กระทำผิดต่อทรัพย์สิน คือ นายอาคมมิใช่ผู้ฟ้องคดี พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนในฐานะผู้บังคับบัญชาอย่างดีแล้ว หากจะมีความผิดก็เป็นความประมาทเลินเล่ออย่างธรรมดา ด้วยเหตุนี้ความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในกรณีนี้จึงไม่ควรตกอยู่ที่ผู้ฟ้องคดีอย่างเต็มส่วน ดังนั้น การที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหายทั้งหมด และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกหนังสือเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง จึงไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ การใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความหรือไม่นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับรายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบฉบับลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โดยมีการรับเอกสารโดยถูกต้องทางระบบงานสารบรรณแล้ว ดังนั้น จึงเชื่อได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีย่อมทราบเหตุการณ์กระทำละเมิดไม่ช้ากว่าวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ แล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเกินกำหนดอายุความแล้ว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำแก้อุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามคำสั่งศาล ศาลปกครองสูงสุดจึงได้รับเป็นคำแถลง สรุปความได้ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการ บุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยมีอำนาจในการบังคับบัญชา ควบคุม ดูแล กำกับ ติดตาม การทำงานของข้าราชการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี รวมทั้งตรวจสอบเอกสารรายการเบิกจ่ายเงินของวิทยาลัยทั้งหมด ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินและไม่ได้วางระบบการจ่ายเงินกลับปล่อยปละละเลยให้นายอาคมปฏิบัติงานด้านการเงินเพียงผู้เดียวถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำโดยการละเว้นการปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว เป็นการกระทำประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติราชการเป็นเหตุให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีสถานศึกษาในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สำหรับการใช้จ่ายเงินแบ่งความรับผิดชอบตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ นั้น เป็นการโต้แย้งการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การกำหนดควบคุมการใช้จ่ายเงินตามหมวดการเงินตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ

/พ.ศ. ๒๕๖๐...

พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นการโต้แย้งการกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายอันเป็นการใช้ดุลยพินิจของศาลปกครอง ส่วนการใช้สิทธิเรียกร้องตามอายุความ ในการใช้สิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีชำระหนี้ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยอ้างเหตุผลตามการพิจารณาของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังตามหนังสือ ลับ ที่ กค ๐๔๑๐.๖/๐๗๕๖๘ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดเป็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในการเรียกให้รับผิดชอบอันเป็นการใช้สิทธิเรียกให้รับผิดชอบภายในกำหนดอายุความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

ผู้ฟ้องคดียื่นคำอุทธรณ์เพิ่มเติมเมื่อพ้นระยะเวลาอันอุทธรณ์แล้วศาลรับไว้เป็นคำแถลงมีเนื้อหาทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์ และเพิ่มเติมข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดี ตามคำสั่งที่ ๑๑๗๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ และคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้เสนอรายงานการสอบสวนไว้แล้ว ต่อมา สำนักอำนวยการ ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๗๑๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ สั่งให้ตรวจสอบเพิ่มเติม คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจึงเสนอรายงานการสอบสวนเพิ่มเติมตามหนังสือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ที่ ศธ ๐๖๕๔.๐๓/๗๘๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด แต่ปรากฏว่าสำนักอำนวยการ กลุ่มนิติการ ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของผู้ถูกฟ้องคดีได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ รายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด แต่มีการลงทะเบียนเลขรับหนังสือดังกล่าว เลขที่ กน. ๙๙/๕๑ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งมีความขัดแย้งในวันเวลาอย่างชัดเจน เนื้อหาในหนังสือดังกล่าวอ้างถึงหนังสือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ที่ ศธ ๐๖๕๔.๐๓/๔๑๐ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ (รายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด) และหนังสือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ที่ ศธ ๐๖๕๔.๐๓/๗๘๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ (รายงานการสอบสวนทางวินัย) เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดแก่เจ้าหน้าที่ โดยเห็นว่าวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้นำเงินจากบัญชีอื่นส่งใช้แทนแล้วจำนวน ๒,๐๔๑,๔๓๖.๒๒ บาท ซึ่งเป็นเงินที่วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีเปิดบัญชีไว้เพื่อรองรับค่าลงทะเบียนของนักศึกษา และรองรับรายได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี และตามบัญชีเงินรายการที่ ๖ เป็นเงินนอกระบบ ไม่ถือว่าเป็นเงินรายได้ของสถานศึกษา จำนวน ๗๒๐,๐๐๐ บาท ทำให้เงินสูญหายซึ่งเกิดความเสียหายแก่ทางราชการเป็นเงินจำนวน ๔,๗๑๔,๔๓๖.๒๒ บาท (จากเดิมจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท หักเงินนอกระบบ

/จำนวน...

จำนวน ๗๒๐,๐๐๐ บาท ออกจากความเสียหายดังกล่าว) ดังนั้น จึงเห็นควรให้นายอาคม จาละ รับผิดชอบในฐานะหัวหน้างานการเงิน ซึ่งให้การรับสารภาพโดยจัดทำบันทึกลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ว่านำเงินทั้งหมดไปใช้จ่ายจริง อันเป็นเจตนากระทำความผิดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และกระทำผิดอาญาตามมาตรา ๑๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงต้องรับผิดชอบเป็นเงินจำนวน ๔,๗๑๔,๔๓๖.๒๒ บาท ส่วนผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีอำนาจลงชื่อสั่งจ่ายเงินกระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ได้รับความเสียหายจำนวนร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด เป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเห็นชอบทำหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงิน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวในวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๑๗ วรรคห้า ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อันเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเกินกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว เมื่อต่อมา การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากเดิมจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท เป็นจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท ตามความเห็นกระทรวงการคลัง ก็ไม่ทำให้การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนซึ่งเกินกำหนดอายุความสองปีไปแล้วกลับมาเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหาได้ไม่

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ และหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พร้อมทั้งส่งพยานหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อใด ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ศาลทราบแต่อย่างใด

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๗ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์และคำแถลงแล้ว

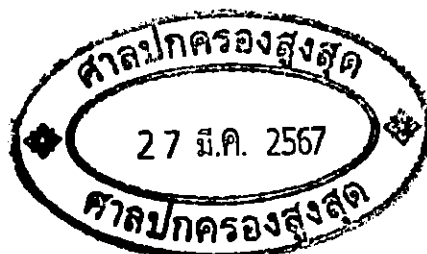
/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ระหว่างวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ได้มีการเบิกจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายรายการต่างๆ ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๒ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งตรวจสอบสืบสวนพบว่า บัญชีกระแสรายวันธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาราชบุรี ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี มีเงินขาดบัญชีจำนวน ๓,๔๒๐,๐๐๐ บาท จึงแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ดำเนินคดีอาญาและวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีและนายอาคม จาละ ข้าราชการในสังกัดวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๕ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานการเงิน พร้อมทั้งดำเนินการหาผู้รับผิดชอบทางละเมิด เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมีคำสั่งที่ ๑๙๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดดำเนินการสอบสวน และได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๕๔.๐๓/๔๑๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีเงินขาดบัญชีทั้งหมด ๕ บัญชี เป็นเงินจำนวน ๕,๗๓๗,๗๒๓.๗๘ บาท แต่ไม่ได้เสนอความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด ต่อมา สำนักอำนวยการได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๗๑๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๕๔.๐๓/๗๘๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ รายงานการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม (การสอบวินัยและสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด) โดยรายงานว่าการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน ๕ บัญชี มีนายอาคมและผู้ฟ้องคดีเพียง ๒ คน ที่ลงนามในเช็คทุกฉบับ และมีนายอาคมเป็นผู้รับเงินทุกฉบับ ซึ่งได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด มีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีกับนายอาคมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนคนละ ๒,๗๓๐,๗๑๘.๑๑ บาท ในชั้นพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นพยานหลักฐานเป็นบันทึกข้อความสำนักอำนวยการ กลุ่มนิติการ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ รายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด มีการลงทะเบียนเลขรับหนังสือดังกล่าว เลขที่ กน. ๙๙/๕๑ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดแก่เจ้าหน้าที่ โดยเห็นว่า วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้นำเงินจากบัญชีอื่นส่งใช้แทนแล้วจำนวน ๒,๐๔๑,๔๓๖.๒๒ บาท ซึ่งเป็นเงินที่วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีเปิดบัญชีไว้เพื่อรองรับค่าลงทะเบียนของนักศึกษา และรองรับรายได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี และตามบัญชีเงินรายการที่ ๖ เป็นเงินนอกระบบ ไม่ถือว่าเป็นเงินรายได้ของสถานศึกษา จำนวน ๗๒๐,๐๐๐ บาท ทำให้เงินสูญหายซึ่งเกิดความเสียหายแก่ทางราชการเป็นเงินจำนวน ๔,๗๑๔,๔๓๖.๒๒ บาท (จากเดิมจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท หักเงินนอกระบบจำนวน ๗๒๐,๐๐๐ บาท ออกจากความเสียหายดังกล่าว)

/ดังนั้น...

ดังนั้น เห็นควรให้นายอาคม จาละ ในฐานะเป็นผู้กระทำความผิดโดยเจตนา ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และกระทำความผิดอาญา ตามมาตรา ๑๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงต้องรับผิดเต็มจำนวนเป็นเงิน ๔,๗๑๔,๔๓๖.๒๒ บาท ส่วนผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีอำนาจลงชื่อสั่งจ่ายเงินกระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้รับผิด ชดใช้ค่าเสียหายจำนวนร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด เป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเห็นชอบทำหนังสือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๕๗๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ ส่งรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ลับ ที่ ๑๗๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป และมีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลับ ที่ ๑๗๕ - ๑๗๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ลงโทษไล่นายอาคม จาละ ออกจากราชการ จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหนังสือสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดี ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท โดยไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อใด ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ไม่ลงวันที่ เดือนกันยายน ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยระบุว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือเรียกให้ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ จากนั้น กรมบัญชีกลางซึ่งได้รับ มอบหมายจากกระทรวงการคลังพิจารณารายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้ว ได้มีหนังสือ ลับ ที่ กค ๐๔๑๐.๖/๐๗๕๖๘ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีว่า วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีเงินขาดบัญชีทั้งหมด ๕ บัญชี รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท โดยเห็นว่านายอาคม จาละ จงใจกระทำละเมิดเป็นเหตุให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้รับความเสียหาย จึงให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท และเห็นว่าผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชามีพฤติกรรมปล่อยปละละเลยละเว้นการตรวจสอบว่า มีการนำเงินที่เบิกถอนเข้าบัญชีบำรุงการศึกษาของวิทยาลัยเป็นเหตุให้นายอาคม กระทำการ ทุจริตนำเงินของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้รับความเสียหาย จึงให้ชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนเต็มจำนวนความเสียหายเช่นเดียวกัน โดยให้ความเห็นว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีได้รับ ค่าสินไหมทดแทนจากนายอาคมแล้ว เมื่อนำมารวมกับเงินที่ผู้ฟ้องคดีชดใช้ไว้เกินจำนวน ความเสียหายให้คืนส่วนที่รับชำระไว้เกินแก่ผู้ฟ้องคดีตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้

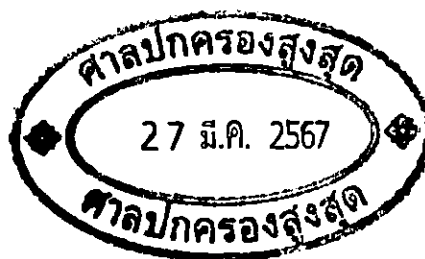
/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต่อมา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๗๗๗๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหายไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองกลางซึ่งเป็นศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี โดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งตามหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี จากเดิมจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท เป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

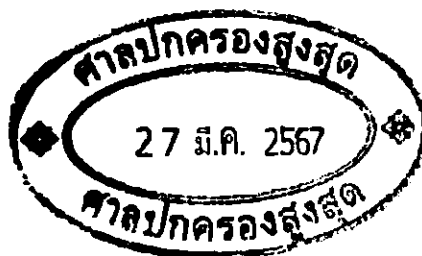
พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็หน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้น

/มีกำหนด...

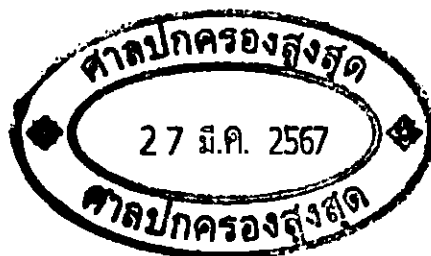
มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องขอใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐ ที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด และข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับผลการพิจารณาของ คณะกรรมการแล้วให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แต่ยังมีต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ วรรคสอง กำหนดว่า ให้ผู้แต่งตั้งส่งสำนวนภายในเจ็ดวัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศ กำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ วรรคสาม กำหนดว่า ให้กระทรวงการคลังพิจารณา โดยไม่ชักช้า และให้มีอำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เห็นสมควรจะให้บุคคลใด ส่งพยานหลักฐานหรือมาให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอีกก็ได้ วรรคสี่ กำหนดว่า ในระหว่างการศึกษาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้เตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการ ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทน หรือดำเนินการฟ้องคดีเพื่อมิให้ขาดอายุความสองปี นับจากวันที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่งสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ๑๙๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๒ จังหวัดเพชรบุรี ได้ตรวจสอบสืบสวนการเงินการบัญชีของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีแล้วพบว่า บัญชีกระแสรายวันธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาราชบุรี ซึ่งเป็นบัญชีที่รับโอนเงิน บำรุงการศึกษาจากนักศึกษา มีเงินขาดบัญชีจำนวน ๓,๔๒๐,๐๐๐ บาท ต่อมา คณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๕๔.๐๓/๔๑๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ระหว่างวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ ขณะนั้นผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ในฐานะผู้บังคับบัญชา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีเงินขาดบัญชีทั้งหมด ๕ บัญชี เป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท โดยไม่ได้เสนอความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด ต่อมา สำนักอำนวยการได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๗๑๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ดำเนินการ สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๕๔.๐๓/๗๘๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ รายงานการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

/(การสอบวินัย...

(การสอบวินัยและสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด) โดยรายงานว่า การเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน ๕ บัญชี เป็นการดำเนินการโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบและไม่ดำเนินการโอนเงินเพื่อนำจ่ายแก่เจ้าหน้าที่ คู่สัญญา หรือไม่นำเข้าบัญชีต่างๆ ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี โดยมีนายอาคม จาละ และผู้ฟ้องคดี เพียง ๒ คน ที่ลงนามในเช็คทุกฉบับ และมีนายอาคมเป็นผู้รับเงินทุกฉบับ ซึ่งได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีและนายอาคมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน คนละ ๒,๗๓๐,๗๑๘.๑๑ บาท โดยในชั้นพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นไม่ปรากฏว่าเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วินิจฉัยสั่งการเมื่อใด ซึ่งในชั้นอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นพยานเอกสารเป็นบันทึกข้อความของสำนักอำนวยการ กลุ่มนิติการ เรื่อง รายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้คัดค้านว่าเอกสารหลักฐานดังกล่าวไม่ถูกต้องอย่างใด ซึ่งมีข้อความระบุว่า วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้นำเงินจากบัญชีอื่นส่งใช้แทนแล้วจำนวน ๒,๐๔๑,๔๓๖.๒๒ บาท เป็นเงินที่วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีเปิดบัญชีไว้เพื่อรองรับค่าลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา และบัญชีที่รองรับรายได้จากการจัดกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี และตามบัญชีเงินรายการที่ ๖ เป็นเงินนอกระบบ ไม่ถือว่าเป็นเงินรายได้ของสถานศึกษา จำนวน ๗๒๐,๐๐๐ บาท ทำให้เงินสูญหายซึ่งเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เป็นเงินจำนวน ๔,๗๑๔,๔๓๖.๒๒ บาท (จากเดิมจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท หักเงินนอกระบบจำนวน ๗๒๐,๐๐๐ บาท ออกจากความเสียหายดังกล่าว) ดังนั้น จึงเห็นควรให้นายอาคม จาละ รับผิดชอบในฐานะหัวหน้างานการเงินที่ได้รับแต่งตั้งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งให้การรับสารภาพโดยจัดทำบันทึกลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่าได้นำเงินทั้งหมดไปใช้จ่ายจริง อันเป็นเจตนากระทำความผิด และกระทำผิดอาญาตามมาตรา ๑๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ต้องรับผิดชอบเต็มจำนวนเป็นเงิน ๔,๗๑๔,๔๓๖.๒๒ บาท โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี และเป็นผู้มีอำนาจลงชื่อสั่งจ่ายเงินในบัญชีต่างๆ ได้ลงชื่อในเช็คโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบและไม่ดำเนินการโอนเงินเพื่อนำจ่ายแก่เจ้าหน้าที่ คู่สัญญา หรือไม่นำเข้าบัญชีต่างๆ ของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวนร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายทั้งหมด เป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้สั่งการเห็นชอบทำหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๕๗๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ ส่งรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ หลังจากนั้นกระทรวงการคลังยังมีได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบตามข้อ ๑๗ ของระเบียบ

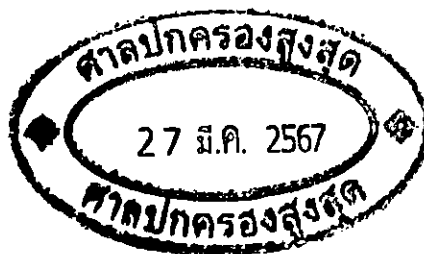
/สำนักนายก...

สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีคำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าว จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท ซึ่งจำนวนความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีตรงกับหนังสือบันทึกข้อความของสำนักอำนวยการ กลุ่มนิติการ เรื่อง รายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่ผู้ฟ้องคดีได้อ้างมาในชั้นอุทธรณ์ ดังนั้น เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบได้สั่งการเห็นชอบท้ายหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนในวันดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ ภายในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่งเป็นหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท ซึ่งตรงกับวันครบกำหนดในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดี และโดยที่การออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งจะมีผลบังคับให้ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้เงินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีต่อเมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่คดีนี้ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อใด อย่างไรก็ตาม การแจ้งคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ซึ่งการแจ้งเป็นหนังสือนั้นให้ส่งหนังสือแจ้งต่อผู้ฟ้องคดีไปยังภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี โดยให้ถือว่าได้รับแจ้งตั้งแต่วันที่ไปถึง เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ระบุในหนังสืออุทธรณ์คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ว่าได้รับแจ้งคำสั่งเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ โดยศาลได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งคำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยวิธีการใด และผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อใด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ศาลทราบภายในเวลาที่ศาลกำหนด

/กรณีจึงรับฟัง...

กรณีจึงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ คำสั่งจึงมีผลใช้บังคับต่อผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป และถือเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีเมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีคำสั่งเป็นหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท กรณีจึงเป็นการออกคำสั่งเมื่อพ้นกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือ ลับ ที่ กค ๐๔๑๐.๖/๐๗๕๖๘ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีว่าวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีเงินขาดบัญชีทั้งหมด ๕ บัญชี รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท โดยเห็นว่าผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชามีพฤติกรรมการปล่อยปละละเลยละเว้นการตรวจสอบว่ามีการนำเงินที่เบิกถอนเข้าบัญชีบำรุงการศึกษาของวิทยาลัยเป็นเหตุให้นายอาคม กระทำการทุจริตนำเงินของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีได้รับความเสียหาย จึงให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีโดยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีคำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท อันมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดี จากเดิมจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง กรณีเห็นได้ว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมในส่วนจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิด อันมีผลในทางกฎหมายเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

/ที่ ศธ ๐๖๐๑...

ที่ ศธ ๐๖๐๑/๕๘๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ถูกฟ้องคดี จากเดิมจำนวน ๒,๓๕๗,๒๑๘.๑๑ บาท เป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่งเลขอาธิการ คณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลับ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๔๙๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๕,๔๖๑,๔๓๖.๒๒ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ออกคำสั่ง ดังกล่าว

นายรังสิกร อุปพงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

Handwritten signature

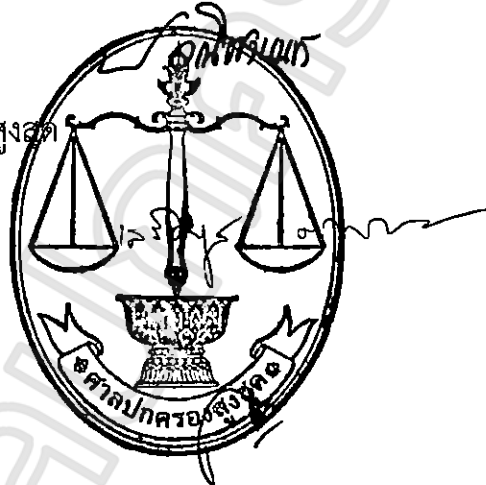
ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายประนัย วณิชชานนท์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นางเสริมดรณี ตันติเวสส
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย กิจสนาโยธิน
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายอาทร คุระวรรณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายตรีภพ กิริติตุลาการกุล

